

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร การให้การศึกษาเป็นการสร้างบุคลากรในสาขาต่าง ๆ ประเทศชาติจะเจริญมั่นคงย่อมขึ้นอยู่กับ การให้การศึกษาแก่ประชาชนเป็นสำคัญ การศึกษานั้นนอกจากจะทำหน้าที่ให้ความรู้เพื่อสร้างคน ให้มีคุณสมบัติตามความต้องการของหน่วยงานต่างๆ ของสังคมแล้ว ยังทำหน้าที่ฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคม สถานการณ์ ให้เป็นผู้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่เป็น ปัญหาต่อสังคม ด้วยภาระอันหนักเช่นนี้ ในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2549) รัฐจึงเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้าร่วมในการ ลงทุนจัดการด้านการศึกษาในระดับเอกชนที่มีศักยภาพในการจัดมากขึ้น

ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 กล่าวว่า “รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาชาติปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนา วิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ” ตามเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ออกมารองรับ โดย บัญญัติไว้ในหมวดที่ 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการมาตราที่ 9 (6) กล่าวไว้ว่า “การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น” ซึ่งเป็นการให้ประชาชน ผู้ปกครองนักเรียน หรือองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา มิใช่เพียงหน่วยงานของรัฐเท่านั้นที่จะจัดการศึกษาได้ เพื่อสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 มาตรา 4 โรงเรียนเอกชน ได้แก่ สถานศึกษา หรือสถานที่ที่บุคคลจัดการให้การศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกพลัด รวมกันตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา คือ โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา แบ่งตามลักษณะการให้ความช่วยเหลือจากรัฐ คือ โรงเรียนประเภทสามัญศึกษาที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ และโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาที่ไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ โรงเรียนทั้ง 2 ประเภท อยู่ในความดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

บทบาทของการศึกษาเอกชนต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วกัน นอกจากนั้นการมีการศึกษาส่วนนี้จะเป็น สิ่งกระตุ้นให้การศึกษาภาครัฐต้องปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศอีกด้วย (จำรัส นองมาก, 2537, หน้า 4) การพัฒนา คุณภาพโรงเรียนเอกชนที่สามารถทำให้ผู้ปกครองมีความเชื่อถือ และศรัทธาส่งบุตรหลานเข้า มาเรียน ควรจะต้องมีปัจจัยที่สร้างหลักประกันการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพราะในสายตาของ ประชาชน การที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนเอกชนนั้นมีค่าใช้จ่ายมากกว่าการส่งบุตร หลานเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐโดยทั่วไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อผลที่ได้จากงานวิจัย ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา และใช้เป็น แนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับต้องการของผู้ปกครองในด้านการ บริหารงานของโรงเรียนเอกชน สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง พัฒนาโรงเรียน จนเป็นที่ศรัทธายอมรับในมาตรฐานการจัดการศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการศึกษา ของประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของ โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทราเขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

1.3.1 ผลของการวิจัยจะเป็นคู่มือพื้นฐานในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาต่อไป

1.3.2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนอื่น ๆ

1.3.3 ผลของการศึกษาค้นคว้าจะทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนางานด้านการศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตของเนื้อหาการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ด้านระบบการบริหาร คุณภาพของบุคลากร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน ความพร้อมของสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.4.2 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทราเขต 2 ปีการศึกษา 2548 เฉพาะระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 4 โรงเรียน รวมผู้ปกครองทั้งหมดจำนวน 2,119 คน

1.4.3 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 327 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608)

1.4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ และระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ดังนี้

(1) เพศ จำแนกเป็น

ชาย

หญิง

- (2) ระดับการศึกษา จำแนกเป็น
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของโรงเรียน เอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ใน 6 ด้าน คือ

- (1) ระบบการบริหาร
- (2) คุณภาพของบุคลากร
- (3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- (4) ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน
- (5) ความพร้อมของสถานที่
- (6) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

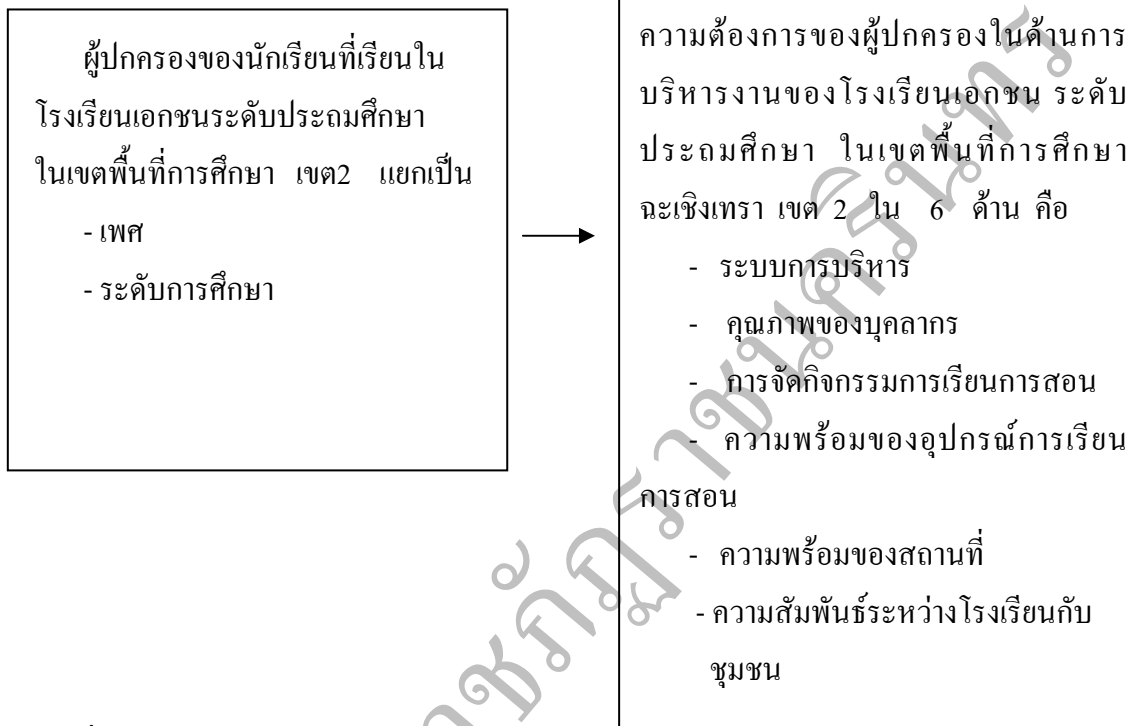
ในการวิจัยความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ใน 6 ด้าน คือ

- 1) ระบบการบริหาร
- 2) คุณภาพของบุคลากร
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน
- 5) ความพร้อมของสถานที่
- 6) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยที่มีตัวแปรอิสระคือ เพศ และระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ดังในภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 สมมติฐานการวิจัย

1.6.1 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความต้องการในด้านการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 แตกต่างกัน

1.6.2 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการในด้านการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 แตกต่างกัน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 ความต้องการของผู้ปกครองในด้านการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน หมายถึง ความคิดความหวังของผู้ปกครองที่จะให้โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จัดการบริหารงานของโรงเรียนให้เป็นที่ไปตามความคาดหวังนั้น ความต้องการ

ของผู้ปกครองสามารถวัดหรือประเมิน ได้จากผู้ปกครอง โดยใช้แบบสอบถามวัดความต้องการ ในด้านการบริหารงานของโรงเรียน

1.7.2 ผู้ปกครอง หมายถึง บิดาหรือมารดา หรือผู้อุปการะ เลี้ยงดูนักเรียนที่เข้าเรียน ในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2548 โดยถือว่านักเรียน 1 คนมีผู้ปกครองเพียงคนเดียว

1.7.3 โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการโดยเอกชน ที่เปิดสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ประเภทสามัญ ในเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2548

1.7.4 เขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 หมายถึง เขตพื้นที่ที่โรงเรียนเอกชนตั้งอยู่ใน 7 อำเภอของจังหวัดจะเชิงเทรา ได้แก่ อำเภอพนมสารคาม อำเภอแปลงยาว อำเภอราช สาส์น อำเภอบางคล้า อำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ และกิ่งอำเภอคลองเขื่อน

1.7.5 ระบบการบริหาร หมายถึง การดำเนินการบริหารโรงเรียน ที่มีผู้บริหาร คณะ ครุและบุคลากร ในโรงเรียนร่วมกันดำเนินงาน ประกอบไปด้วยกิจกรรมของผู้ร่วมงาน ผู้บริหาร และการตัดสินใจของผู้บริหารในกิจการต่าง ๆ การบริหารกิจการของโรงเรียนที่จัดขึ้นโดยมุ่งพัฒนา นักเรียนเป็นเป้าหมายหลัก

1.7.6 คุณภาพของบุคลากร หมายถึง บุคลากรในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน โดยมุ่งศึกษาสมรรถภาพทางวิชาการ การเอาใจใส่ดูแลนักเรียน รวมทั้ง บุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่ง

1.7.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การกำหนดเนื้อหาวิชา กิจกรรม การเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาตามที่ตั้งจุดมุ่งหมาย

1.7.8 ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้การเรียน การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7.9 ความพร้อมของสถานที่ หมายถึง สิ่งก่อสร้างและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ทางด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณโรงเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะช่วย ให้กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7.10 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การติดต่อระหว่างโรงเรียน กับชุมชนโดยมุ่งให้ความร่วมมือช่วยเหลือประสานงาน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนของ นักเรียนและประโยชน์ต่อชุมชน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียนและชุมชน